

Analyse

8. april 2025

Selv hvis resten af verden hænger i bremsen, bakker danskerne alligevel op om en ambitiøs dansk klimapolitik

Af Solveig Prag Blicher og Vithusha Viknes

Danskernes opbakning til klimapolitikken er afgørende for, at Danmark kan sætte og indfri ambitiøse klimamål. En manglende indsats fra resten af verden kan dog tænkes at reducere en eventuel opbakning. Denne analyse undersøger derfor danskernes holdning til klimamålene, og om resultatet er afhængigt af, hvordan resten af verdens udledninger udvikler sig.

Det viser analysen:

- Danskerne støtter i overvejende grad en aktiv dansk klimapolitik. Således er 44 pct. enige eller meget enige i, at Danmark skal være foregangsland i klimaindsatsen, mens 54 pct. mener, at Danmark bør opfylde 2050-målet.
- Danmarks drivhusgasudledninger var i 2019 faldet med 40 pct. sammenlignet med 1990 og forventes i 2030 at være faldet med 70 pct. svarende til klimalovens mål.
- Verdens samlede udledninger var omvendt steget med 54 pct. i 2019 ift. 1990, og forventes at være 45 pct. højere i 2030, end de var i 1990, hvis man fortsætter med den nuværende politik.
- Denne diskrepans mellem Danmarks og verdens samlede udledninger påvirker dog ikke danskernes tilslutning til 2050-målet, idet ca. halvdelen af befolkningen stadig bakker op om målet, uanset hvordan verdens samlede udledninger forventes at udvikle sig frem mod 2050.

Kontakt

Økonom
Solveig Prag Blicher
Tlf. 53 71 53 85
E-mail sbl@kraka.dk

Studertermedarbejder
Vithusha Viknes
E-mail viv@kraka.dk

1. Danskernes opbakning til en ambitiøs klimapolitik er robust

Danskernes opbakning afgørende for klimamål

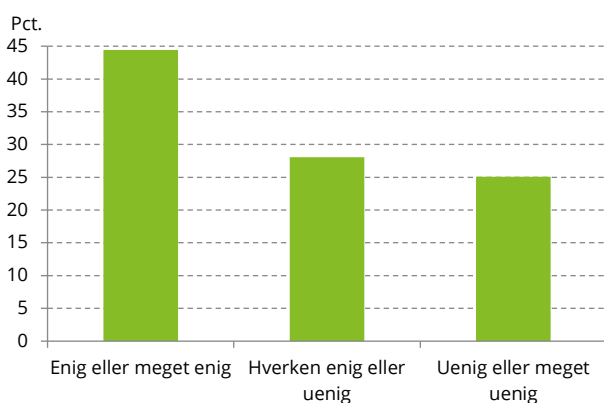
For at Danmark kan sætte ambitiøse klimamål er det helt afgørende, at danskerne bakker op om klimapolitikken. Indfrielsen af de danske klimamål kræver både, at danske politikere vedtager ny politik, og at den politik, der allerede er vedtaget i Folketinget, bliver implementeret. Begge dele kan være upopulært og dyrt, så hvis danskerne ikke bakker op om en aktiv klimapolitik, kan tilslutningen på Christiansborg også falde over tid.

Vi har spurgt til danskernes syn på klimamålene

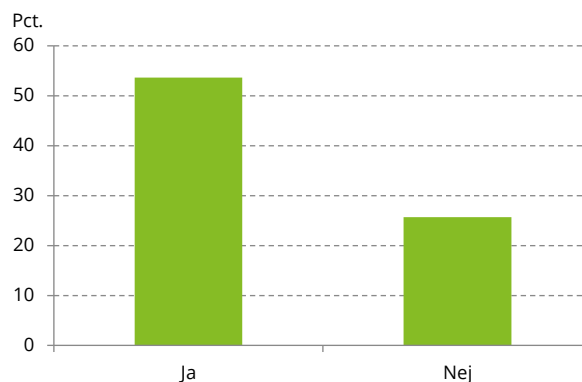
I en ny spørgeskemaundersøgelse foretaget af Epinion for Kraka-Deloitte har vi derfor spurgt et repræsentativt udsnit af den danske befolkning om deres holdninger til klimamålene, se boks 1. Vi har blandt andet spurgt danskerne, om de mener, at Danmark skal leve op til ambitionen i klimaloven om at være et foregangsland i klimapolitikken, der inspirerer og påvirker resten af verden. Resultaterne viser, at der er en generel tilslutning til, at Danmark påtager sig denne rolle. Således er 44 pct. enige eller meget enige i, at Danmark bør være foregangsland i klimaindsatsen. Derimod er 25 pct. uenige eller meget uenige i udsagnet, jf. figur 1.a.

Figur 1 Danskernes opbakning til klimapolitikken

Figur 1.a Andel der mener, at Danmark bør være et grønt foregangsland

Figur 1.b Andel der mener, at Danmark bør opfylde klimamålet for 2050

Anm.: Søjlerne summerer ikke til 100 pct., fordi "ved ikke"-svar er udeladt. Figuren er baseret på 2164 respondenter.
 figur 1.a: Vi har spurgt: "Med Klimaloven er det besluttet, at "Danmark skal være et foregangsland i den internationale klimaindsats", der kan "inspirere og påvirke resten af verden". Hvor enig eller uenig er du i, at Danmark bør have denne rolle?"
 figur 1.b: Vi har spurgt: "Regeringen har et mål om at reducere Danmarks CO2-udledninger med 110 pct. i 2050 ift. 1990. Det betyder, at Danmark skal optage mere CO2, end vi udleder (fx gennem skovrejsning eller CO2-fangst). For at dette mål kan realiseres, skal udledningerne i Danmark reduceres yderligere frem mod 2050. Mener du, at Danmark bør opfylde regeringens 2050-målsætning?"

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse udført af Epinion for Kraka-Deloitte samt egne beregninger.

Generel tilslutning til klimamålene

Vi har også spurgt danskerne, om de støtter regeringens 2050-mål om at reducere Danmarks drivhusgasudledninger med 110 pct. i 2050 ift. 1990. Her viser resultaterne også en betydelig tilslutning til klimamålene, idet 54 pct. mener, at Danmark bør opfylde 2050-målsætningen og kun 26 pct. er imod jf. figur 1.b.

Mulig bekymring: Tilslutning afhængig af global udvikling

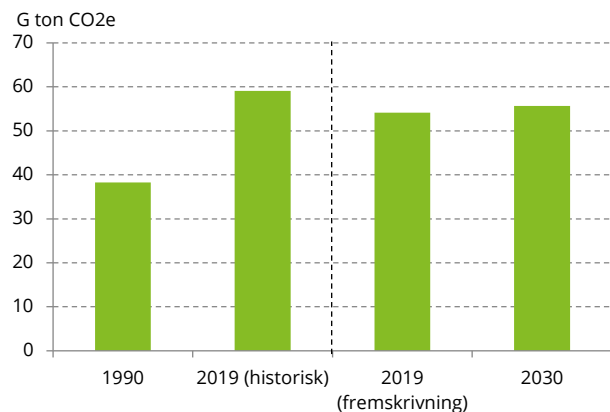
Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen tyder på en gennemgående tendens til, at omtrent halvdelen af befolkningen bakker op om den danske klimapolitik, hvorimod omkring en fjerdedel er imod. En mulig bekymring er, at denne tilslutning kan være afhængig af, hvordan de globale udledninger udvikler sig i fremtiden. For mens Danmarks drivhusgasudledninger er faldet siden 1990, er verdens samlede udledninger steget, jf. figur 2.

Verdens udledninger er steget, mens DK's er faldet

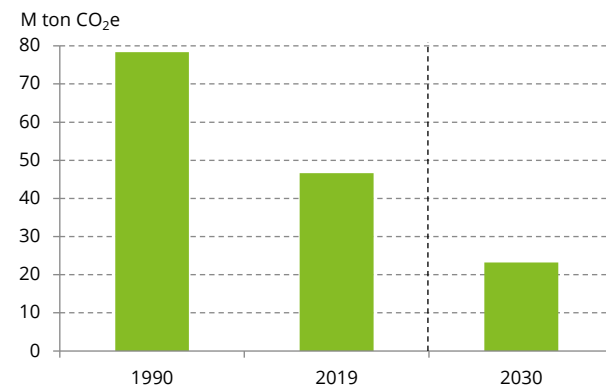
Verden udledte i 1990 samlet set ca. 38 gigaton drivhusgasser til atmosfæren. I 2019 var det steget til 59 gigaton. Det er en stigning på 54 pct. I samme periode faldt Danmarks udledninger med 40 pct. Når man kigger ud i fremtiden, forventes udviklingen at fortsætte. I 2030 vil vi i Danmark have reduceret vores udledninger med 70 pct., hvilket svarer til Klimalovens mål. Hvis man i resten af verden derimod fortsætter med den nuværende klimapolitik, kan man forvente, at udledningerne i 2030 er på ca. samme niveau som i 2019. Dermed vil udledningerne på verdensplan være 45 pct. højere i 2030 end de var i 1990¹.

Figur 2 Udvikling i drivhusgasudledninger for Danmark og verden

Figur 2.a Verden

Figur 2.b Danmark

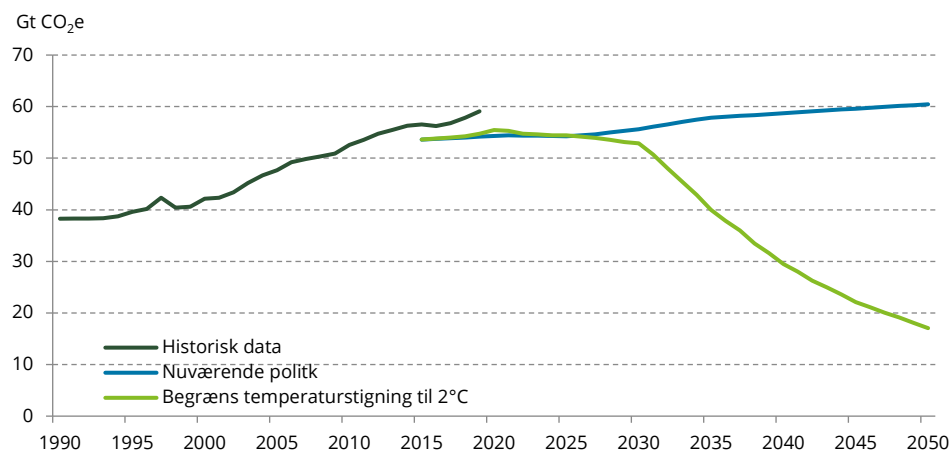
Anm.: 2019 er seneste data-år for historiske tal fra IPCC. Der er betydeligt databrud mellem historisk data for verden og fremskrivningen, hvorfor 2019 er vist for begge. Data for verden i 2019 (fremskrivning) og 2030 angiver medianen for scenarier, der antager en forlængelse af politikken implementeret til og med 2020. Se bilag 1 for uddybende beskrivelse af IPCC's fremskrivninger.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af IIASA (datagrundlag til IPCC 2022) og KEFM, 2024.

Indfrielse af Parisaftalen kræver store reduktioner

Den forventede udvikling i verdens samlede udledninger er langt fra den klimapolitik, der er behov for hvis de globale temperaturstigninger skal begrænses til to grader i overensstemmelse med Parisaftalen. Figur 3 viser spændet mellem, hvad verdens nuværende klimainsats, og hvad der er nødvendigt for at begrænse temperaturstigningerne. Figuren viser, at verdens udledninger vil fortsætte med at stige frem mod 2050, hvis verdens lande ikke ændrer deres klimapolitik (den blå linje). Det vil sandsynligvis medføre temperaturstigninger på over tre grader (IPCC, 2022). Den grønne linje viser derimod et scenarie, hvor verdens udledninger udvikler sig på en måde, der begrænser temperaturstigningerne til 2 grader frem til år 2100.

¹ Fremskrivningerne af verdens drivhusgasudledninger er forbundet med meget usikkerhed, hvorfor der er databrud mellem den historiske data og fremskrivningen. For at lave den mest korrekte sammenligning af data, sammenholder vi derfor data for 1990 med 2019 (historisk) og data for 2030 med 2019 (fremskrivning). Se også bilag 1 for uddybende beskrivelse af IPCC's fremskrivninger.

Figur 3 Verdens samlede drivhusgasudledninger 1990-2050

Anm.: IPCC's historiske data er baseret på nyere data ift. fremskrivningerne, hvorfor alle scenarierne begynder før. "Nuværende politik" angiver medianen for scenarier, der antager en forlængelse af politikken implementeret til og med 2020. "Begræns temperaturstigning til 2 grader" viser medianen for scenarier, der opfylder de nationale klimahandlingsplaner (NDC'er) frem til 2030 og herefter med mere end 67 pct. sandsynlighed vil begrænse opvarmningen til 2°C eller med mere en 50 pct. sandsynlighed bringer opvarmningen tilbage til 1,5°C. Se bilag 1 for uddybende beskrivelse af IPCC's fremskrivninger.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af IIASA (datagrundlag til IPCC, 2022).

IMF: Klimapolitik er kun effektiv hvis alle lande er med

Hvis verdens samlede udledninger fortsætter med at stige, kan det tænkes at reducere tilslutningen til den danske klimaindsats. Det kan både skyldes, at indsatsen i så fald vil være mindre effektiv, og kan skyldes, at det ikke indfrier et retfærdighedsønske om, at alle lande bidrager til klimaindsatsen. En analyse fra den Internationale Valutafond, IMF, understøtter netop den første af disse to kanaler. Analysen viser nemlig, at et flertal mener, at klimapolitik kun er effektiv, hvis de fleste andre lande også reducerer deres udledninger (Dabla-Norris m.fl., 2023).² Dermed tyder resultaterne fra IMF's analyse på, at hvis verdens udledninger fortsætter som vist i figur 3, kan det reducere støtten til en aktiv klimapolitik, fordi klimapolitikken bliver opfattet som mindre effektiv.

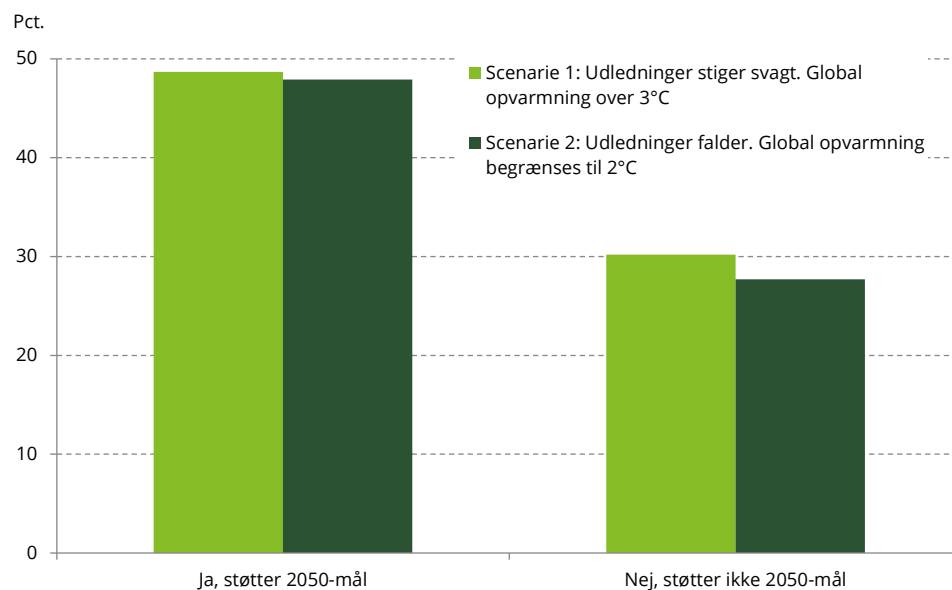
Vi undersøger om globale udledninger påvirker støtte i DK

Med afsæt i denne hypotese har vi undersøgt, hvilken indvirkning de fremtidige globale udledninger har på tilslutningen til klimapolitikken i Danmark. Vi har spurgt danskerne om, hvorvidt de støtter regeringens 2050-mål afhængigt af, hvordan udledningen af drivhusgasser udvikler sig i resten af verden. Det har vi gjort ved, at halvdelen af respondenterne i spørgeskemaet er blevet spurgt, om de mener, at Danmark skal opfylde regeringens 2050-mål, hvis resten af verdens udledninger udvikler sig som i scenariet "nuværende politik" (den blå kurve i figur 3). Den anden halvdel er blevet stillet samme spørgsmål under forudsætning af, at resten af verdens udledninger udvikler sig som i scenariet "begræns temperaturstigning til 2°C" (den grønne kurve i figur 3). Spørgeskemaets metode er yderligere beskrevet i boks 1.

Danskernes støtte til klimamål afhænger ikke af verden

Vores analyse tyder på, at danskernes tilslutning til regeringens 2050-mål ikke er afhængig af, hvordan verdens samlede udledninger udvikler sig. Uanset hvordan vi stiller spørgsmålet, bakker ca. halvdelen af befolkningen op om 2050-målsætningen, hvorimod omkring 30 pct. er imod, jf. figur 4. Der er få procentpoint forskel på svarene fra de to grupper, denne forskel er dog ikke statistisk signifikant. Det tyder derfor ikke på, at danskernes tilslutning til klimamålene skulle være lavere, hvis resten af verden ikke reducerer deres udledninger.

² Analysen baserer sig på nationalt repræsentative spørgeskemaundersøgelser fra 28 lande.

Figur 4 Danskernes opbakning til 2050-målet opdelt på klimascenarier

Anm.: Søjlerne summerer ikke altid til 100 pct., fordi "ved ikke"-svar er udeladt. Se boks 1 for en uddybende beskrivelse af undersøgelsen.

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse udført af Epinion for Kraka-Deloitte samt egne beregninger.

Resultat støttes af studie med Kina og USA

Det måske lidt overraskende resultat er i overensstemmelse med resultaterne fra tidligere undersøgelser i andre lande. I en forskningsartikel³ finder de to forskere Beiser-McGrath og Bernauer, at opbakningen til klimaindsatsen i USA og Kina heller ikke er sårbar overfor manglende forpligtelser fra andre lande. Resultaterne i studiet baserer sig på spørgeskemaundersøgelser fra netop Kina og USA, hvor respondenterne tilfældigt fik givet forskellige oplysninger omkring udledninger i andre lande. Svarene i undersøgelsen tyder på, at befolkningens støtte til klimapolitik ikke er afhængig af andre landes reduktioner. Forfatterne konkluderer, at resultatet reflekterer en tiltagende global norm, hvor det at reducere klimaforandringer "er det rigtige at gøre". Vores undersøgelse indikerer, at samme globale norm er gældende i Danmark.

³ Beiser-McGrath og Bernauer (2019)

Boks 1 Sådan har vi spurgt danskerne**Befolkningsundersøgelse:**

Epinion har foretaget en repræsentativ spørgeskemaundersøgelse hos danskere fra 18 år og opefter for Kraka Deloitte, med det formål at undersøge danskernes holdninger til store emner med betydning for samfundsudviklingen frem mod 2025. Spørgeskemaet er blevet besvaret af 2.164 personer og er indsamlet repræsentativt efter køn, alder og herkomst. Svarene er indsamlet i februar 2025.

Der er spurgt ind til følgende emner:

- Velfærdsstaten og offentlige finanser
- Klima
- Demografi og fertilitet

Produktivitet og arbejdstid

Spørgsmål bag figur 4:

Respondenterne er tilfældigt blevet stillet overfor to forskellige scenarier omkring udviklingen af verden samlede udledninger frem til 2050 baseret på figur 3. Vi har herefter bedt dem om at tage stilling til, om de på baggrund af denne information støtter 2050-målet.

Helt konkret blev 1086 af respondenterne spurgt: *"Forestil dig nu, at du befinder dig i 2030. Danmarks udledning af drivhusgasser er faldet med 70 pct. siden 1990. I samme periode er verdens samlede udledninger steget. Fremskrivinger viser, at verdens samlede udledninger vil stige svagt frem til 2050. Det betyder, at den globale opvarmning sandsynligvis vil blive over 3 grader. Synes du i denne situation, at Danmark bør indføre politik, der sikrer, at vi når regeringens mål om at opfange flere drivhusgasser, end vi udleder i 2050?"*

De resterende 1078 blev spurgt: *"Forestil dig nu, at du befinder dig i 2030. Danmarks udledning af drivhusgasser er faldet med 70 pct. siden 1990. I samme periode er verdens samlede udledninger steget. Fremskrivinger viser, at verdens samlede udledninger vil falde med knap 70 pct. fra 2030 til 2050. Det betyder, at den globale opvarmning sandsynligvis begrænses til 2 grader. Synes du i denne situation, at Danmark bør indføre politik, der sikrer, at vi når regeringens mål om at opfange flere drivhusgasser, end vi udleder i 2050?"*

Bilag 1. IPCC's scenarier for verdens drivhusgasudledninger frem til 2100

Fremtidige
udledninger baseret
på scenarier fra IPCC

I analysen beskriver vi verdens fremtidige udledninger på baggrund af en række scenarier for verdens drivhusgasudledninger, der er samlet og kvalitetssikret af Det internationale klimaagentur (IPCC). Scenarierne danner bl.a. grundlag for IPCC's *sixth assesment report*⁴. IPCC's rapport bygger på ca. 1200 scenarier for verdens drivhusgasudledninger lavet af forskere over hele verden. Se også boks 2 for at lære mere om IPCC's scenarier.

Fokus: "nuværende
politik" og
"begrænsning til 2°C"

I analysen fokuserer vi primært på de 20 scenarier fra 10 forskellige klimamodeller, der alle beskriver verdens drivhusgasudledninger under den "nuværende klimapolitik". Det sammenligner vi med et scenarie for verdens drivhusgasudledninger, hvor den globale opvarmning begrænses til to grader.

Data stilles til
rådighed af IIASA

Vi henter data fra en databank, der stilles til rådighed af International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA)⁵. De historiske udledninger er baseret på data fra figur SPM 2a fra IPCC's rapport⁶. Se boks 2 for en nærmere forklaring af hvilke scenarier, der indgår i vores beregninger af verdens fremtidige udledninger.

⁴ <https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar6/>

⁵ <https://iiasa.ac.at/models-tools-data/ar6-scenario-explorer-and-database>

⁶ Data kan findes på [MDX Browser > Data for Figure SPM.2 - Summary for Policymakers of the Working Group III Contribution to the IPCC Sixth Assessment Report @ 441](#)

Boks 2 Det internationale klimaagenturs (IPCC) scenarier for drivhusgasudledninger

Der er meget usikkerhed forbundet med at beskrive verdens drivhusgasudledninger frem mod 2050. Det skyldes, at verdens udledninger afhænger af en lang række faktorer, som alle er svære at forudsige. Det er fx hvor mange mennesker vi bliver på jorden, hvordan den grønne teknologi udvikler sig, og hvad verdens politikere vedtager af klimapolitik. Hvis grøn teknologi bliver billigere og mere effektiv, er det fx mere sandsynligt, at der vil blive produceret mere grøn strøm, hvilket kan reducere verdens udledning af drivhusgasser.

Det internationale klimaagentur (IPCC) har lavet en detaljeret rapport, hvor de samler en række scenarier for verdens drivhusgasudledninger fra forskningsgrupper over hele verden. Der er tale om 1202 scenarier lavet på baggrund af 44 forskellige klimamodeller (IPCC, 2022).

Klimamodellerne er såkaldte integrated assesment models (IAM), der er simplificerede modeller for, hvordan verdensøkonomien, samfundet og klimaet påvirker hinanden. Modellerne kan fx give et bud på, i hvor høj grad der vil blive bygget grøn energi, hvis oliepriserne stiger, eller den grønne teknologi bliver billigere. I sidste ende bruges scenarierne til at skønne over de globale temperaturstigninger.

Alle scenarierne fra IPCC bygger på forskellige antagelser om, hvilken klimapolitik der bliver ført. I nogle scenarierne antages det, at klimapolitikken fortsætter på "nuværende niveau", hvorimod andre antager en drastisk eller mere moderat omstilling. Antagelserne, om hvilken klimapolitik der bliver ført, er meget afgørende for modellerens resultater mht. omstilling og globale temperaturstigninger.

Afgrænsning af scenarier, der indgår i vores analyse

I analysen tages udgangspunkt i scenarier, der antager, at klimapolitikken fortsætter på nuværende niveau. IPCC definerer dette som scenarier med 2030-udledninger på niveau med politik vedtaget i slutningen af 2020 og forlænget med et "sammenligneligt ambitionsniveau" efter 2030 (S. 15-16 AR6 WGIII). Denne afgrænsning af klimapolitikken resulterer i 20 scenarier. Af disse scenarier bruges medianen af drivhusgasudledningerne i analysen.

Til sammenligning er i figur 3 illustreret drivhusgasudledningerne ved median-scenariet, når det antages, at klimapolitikken begrænser temperaturstigningerne til 2°C frem til år 2100. Helt konkret antager disse scenarier en udvikling af udledninger, der er forbundet med implementeringen af de nationale klimahandlingsplaner (NDC'er) annonceret før COP26, efterfulgt af accelererede emissionsreduktioner, der med mere end 67 pct. sandsynlighed vil begrænse opvarmningen til 2°C eller bringe opvarmningen tilbage til 1,5°C med en sandsynlighed på 50 pct. eller højere.

For alle scenarier, uanset politik antagelse, er variablen "AR6 climate diagnostics|Native-with-Infilled|Emissions|Kyoto Gases (AR6-GWP100)" brugt til beskrivelser af verdens samlede udledninger i overensstemmelse med IPCC's rapport.

2. Litteratur

Beiser-McGrath, L.F., og Bernauer, T., 2019. Commitment-Failures Are Unlikely to Undermine Public Support for the Paris Agreement. *Nature Climate Change*.

Dabla-Norris, E., Khalid, S., Magistretti, G., og Sollaci, A, 2023. *Public Support for Climate Change Mitigation Policies: A Cross Country Survey*. IMF Working Paper No. 2023/223.

IPCC (2022): *Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change. Contribution of Working Group III to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*.

KEFM, 2024. Redegørelse om klimateffekter. Klima-, energi- og forsyningsministeriet.